

Posudek oponenta na rigorózní práci

Téma: Řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání

Autorka: Mgr. Iva Sigmundová

Autorka si pro svou rigorózní práci zvolila téma „*Řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání*“. Předložená práce je psaná v českém jazyce a má včetně úvodních částí, bibliografie, seznamu zkratk, abstraktu v českém a anglickém jazyce včetně klíčových slov, resumé v anglickém jazyce a příloh 133 stran. Samotný text práce je rozdělen celkem do 6 kapitol – úvod, obecné pojmy a instituty související s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, průběh řízení po podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, rozhodnutí o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a závěr.

Autorka téma zpracovala podrobně a s detailní znalostí věci. Práce je přehledně členěna a její struktura má svou vnitřní logiku. Pro eventuální další zpracování tématu autorkou dávám ke zvážení zařazení části zabývající se vývojem právní úpravy a praxe udělování pobytu za účelem výkonu podnikatelské činnosti na území dnešní České republiky; autorka v práci uvádí pouze stručnou zmínku (s. 11)

Co se týče rozsahu a úrovně použitých zdrojů, velmi kladně hodnotím práci autorky s judikaturou a právními předpisy. Použití literatury by přece jen mohlo být rozsáhlejší; na druhou stranu jsem si v tomto ohledu vědom nedostatku literatury týkající se zpracovávané problematiky. Na tomto místě třeba uvést, že autorka ke škodě věci pouze výjimečně vede se závěry judikatury a literatury „dialog“.

Posledně uvedené souvisí s otázkou metody zpracování autorkou zvoleného tématu. Z tohoto hlediska se mi práce místy jeví jako příliš popisná s tím, že autorka málokdy vyhledává problémy, které by podrobila hlubší analýze. Na druhou stranu však místy jde snad až do příliš velkých podrobností. Je však třeba říci, že tento přístup zřejmě lépe autorce pomáhá docílit vytyčeného cíle.

Po formální stránce je práce napsaná na vysoké úrovni a nemám z tohoto hlediska žádné připomínky. Nic na tom nemění ani použití některých slov s nádechem (úřednického? „migračního“?) „žargonu“.

Co se týče odborné kvality práce, autorka si jako cíl stanovila zprostředkování uceleného náhledu na povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a možnost jeho získání. To se autorce po mém soudu podařilo.

Co se závěru práce týče, kladně hodnotím, že se autorka v závěru své práce neomezila na pouhou rekapitulaci jejího obsahu, nýbrž se zde snaží o určité zhodnocení a formulaci vlastních závěrů. K tomuto si dovoluji pouze dvě poznámky. S ohledem na podrobnost zpracování tématu by práci autorky zřejmě „slyšel“ rozsáhlejší závěr, ve kterém by v návaznosti na předcházející text podrobněji komplexně zhodnotila právní úpravu a praxi rozhodování o žádostech o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání na území České republiky. Vedle toho si nejsem jist, zdali by požadavek autorky na podrobnější úpravu (a s tím logický požadavek na obdobnou podrobnější úpravu jiných druhů pobytu) nevedl k nepřiměřené rozsáhlosti, nepřehlednosti a kazuistice takového zákona. Intence autorky je jasná – dosažení relativní právní jistoty; je však takový úkol za aktuální situace (vliv mezinárodního a evropského práva na jednotlivé druhy pobytu) vůbec myslitelný?

Z věcného hlediska si na tomto místě dovoluji jen několik drobných připomínek, které však nemění nic na vysoké kvalitě předložené práce.

Autorka vychází z tradičního závěru správní praxe (a snad i judikatury), tedy že je věcí suverénního státu upravovat pravidla vstupu a pobytu cizinců na svém území (s. 6); tento závěr však

s ohledem na mezinárodně právní závazky státu a jeho členství v EU je dle některých minimálně diskutní (*Pořízek*).

Autorka se ke škodě věci nezabývá podrobněji otázkou nároku cizince na udělení dlouhodobého pobytu. Závěry autorky stran neexistence takového nároku (s. 114- 115) jsou trochu nejasné (z čeho je autorka dovozuje?). Ačkoliv tedy podle autorky uvedený nárok neexistuje, hovoří o veřejném subjektivním právu na pobyt (s. 7). Možné nuance v pojetí autorky mi zřejmě unikají.

Autorka v práci dospívá rovněž k několika diskusním závěrům nebo závěrům, které vyvolávají další otázky. Zde bych jmenoval tvrzení, že občan EU není cizincem (s. 8); dále je možnost získání dlouhodobého pobytu za účelem podnikání skutečně omezena pouze na účast v obchodní korporaci (s. 13), když podnikat mohou např. i spolky (srov. § 217 NOZ)?; lze v rámci zpracovaného tématu uvažovat rovněž otázku emancipace? (s. 22); je otázka účastenství skutečně tak jednoznačná (s. 22) – nelze kupříkladu uvažovat dotčení na právech právnické osoby, jejímž prostřednictvím má být podnikání vykonáváno?; mohl by cizinec podat žádost rovněž i u jiné organizační součásti Ministerstva vnitra než je pracoviště odboru azylové a migrační politiky (s. 26)?; je skutečně požadavek opětovného doložení trestní zachovalosti nadbytečný (s. 60)?; autorka blíže neuvádí, proč se jí zdá lhůta 10 dnů již přiměřená (s. 74); diskusní je dále, nakolik je možné v praxi (nikoliv dle právní úpravy) vycházet ze vstupních a výstupních razítek (s. 83); byla by ztráta bezúhonnosti podle živnostenského zákona skutečně případem zjevné právní nepřipustnosti? (s. 95); má odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra skutečně devolutivní účinek (s. 110), když podle některých právních názorů (avšak i dle zákona samotného) „ministerstvo a Komise jedno jest“?

Jako diskusní se jeví rovněž závěr o použití obecné lhůty pro rozhodování o žádosti o prodloužení doby platnosti; závěr je to však bezpochyby možný. Nicméně v této souvislosti je škoda, že se autorka podrobněji nevěnovala problematice dodržování lhůt jak Ministerstvem vnitra, tak Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců. Obě zvažované varianty lhůty jsou přítomny mimo realitu rozhodování.

Z připomínek „technické“ povahy bych uvedl opomenutí osob bez státní příslušnosti (s. 22); zvláštní procesní normy (s. 62) obsahuje rovněž úprava postavení Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců podle § 170a a 170b zákona o pobytu cizinců nebo některá další ustanovení části třetí správního řádu (např. řízení před kolegiálním orgánem); nelze hovořit o „součásti cizinecké policie“ (s. 77), když služba cizinecké policie již tvoří tzv. institucionalizovanou službu („krajská ředitelství služby cizinecké policie“ neexistují); nejasný je závěr autorky o absenci právního základu pro pobytovou kontrolu v zákoně o pobytu cizinců [srov. § 167 odst. 1 písm. d)]; zřejmě nelze hovořit o přihlašování a odhlašování „od správy sociálního zabezpečení“ (s. 81); hovoří-li autorka o „překonáném“ názoru Nejvyššího správního soudu (s. 101), není jasné, z čeho toto „překonání“ dovozuje.

Většinu uvedených připomínek však považuji za podněty k diskusi či podněty pro eventuální další zpracování tématu. Předložená práce je zpracována na velmi vysoké úrovni.

Domnívám se, že předložená rigorózní práce splňuje požadavky na práce tohoto druhu kladené a k obhajobě ji **d o p o r u č u j i**. Autorka by nicméně v rámci obhajoby měla být připravena reagovat na výše uvedené připomínky.

V Praze dne 20. června 2016

JUDr. David Krysa, Ph.D.
oponent